ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ของ

เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง
อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ฐานข้อมูลแยกตามประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น
เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ด้านแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางสาวแมะแยะ ตาเยะ	๔๔๓/๔ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๕-๙๙๔-๘๘๔๕	มีความรู้ด้านแพทย์แผนไทย มีความรู้ยาแผนโบราณ และการทำคลอด หมอตำแย

ด้านการเกษตร

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นายกูและ ต่วนจอลง	๕/๒ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๗-๙๕๑-๘๑๒๙	มีความรู้ความสามารถปลูกไม้ผลเศรษกิจต้นทุเรียน

ด้านอื่นๆ ด้านพิธีกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางคอตีเยาะ ดอรอแม	๕๔ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๕-๐๗๑-๑๖๔๔	มีความรู้การอาบน้ำมัยญิต (ศพ) ตามหลักศาสนาอิสลาม

ด้านหัตกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางสาวซูซานา สุหลง	เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖-๐๙๑-๗๑๕๐	มีความรู้การหัตกรรมทำกระเป๋าจากสิ่งเหลือใช้

ด้านศิลปกรรม

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญา
๑	นางสาวนัสรีดา โตะลู	เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๒-๘๑๖-๖๖๘๔	อบรมสั่งสอน ให้ความรู้ การแต่งกายชุดมลายู ในกิจกรรมวันฮารีรายอ

๑. การแพทย์ไทย หมอตำแยมุสลิม (โต๊ะบิแด)

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางสาวแมะแยะ ตาเยะ

ที่อยู่ ๔๔๓/๔ ม.๖ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา ๙๕๑๓๐

โต๊ะบิแดในการศึกษานี้ เป็นหญิงทั้งหมดอายุ ๖๐-๗๐ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักทางการเกษตรมีส่วนน้อยที่หมอตำแยเป็นอาชีพหลัก. องค์ความรู้อาชีพหมอตำแยสืบทอดจากบรรพบุรุษทางแม่ และเคยผ่านการอบรมผดุงครรภ์จากหน่วยงานภาครัฐในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และทารก. ในระยะตั้งครรภ์โต๊ะบิแดดูแลหญิงมีครรภ์โดยการตรวจครรภ์, นวดเพื่อผ่อนคลาย และนวดท้องเพื่อให้เด็กอยู่ในท่าปกติ, แนะนำให้กินอาหารที่เป็นสมุนไพรบำรุงครรภ์ทำให้คลอดง่าย. ระยะคลอดโต๊ะบิแดจะเน้นการทำความสะอาดบริเวณช่องคลอด, ตรวจการเปิดปากมดลูก, ทำคลอดโดยการใช้สมุนไพรช่วยป้องกันฝีเย็บขาด, ตัดสายสะดือทารก และทำพิธีฝังรก. ระยะหลังคลอด โต๊ะบิแดจะให้หญิงหลังคลอดอยู่ไฟเพื่อให้มดลูกเข้าอู่เร็วขึ้น, แนะนำการดูแลตนเองหลังคลอด โดยเฉพาะการใช้สมุนไพรขับน้ำคาวปลา บำรุงครรภ์ เร่งน้ำนม. ส่วนทารก โต๊ะบิแดจะทำพิธีไม่ให้ผีทำร้ายเด็ก, ใช้สมุนไพรรักษาสะดือเด็กให้แห้ง ช่วยป้องกันผื่นคัน.

๒. ด้านเกษตรกรรม

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายกูและ ต่วนจอลง

๕/๒ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลา ๙๕๑๓๐

พันธ์พื้นบ้านทุเรียน ๑๐๐ ปี

ทุเรียนศรีบางลาง เป็นทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านเฉพาะในเขตเขื่อนต.เขื่อนบางลาง อ.บันนังสตา จ.ยะลาเหลือแค่ ๒ ต้นสุดท้ายที่มีอายุราว ๆ ๑๐๐ ปี จะออกผลในแต่ละปีแค่ ๒๐๐ ลูก รสชาติจะหวานนุ่ม เนื้อเยอะ กลิ่นไม่ชุนมาก เนื้อทุเรียนจะแตกต่างจากทุเรียนพันธุ์พื้นบ้านทั่วไป ขนาดของทุเรียนน้ำหนักประมาณไม่เกิน ๓ กิโลกรัม

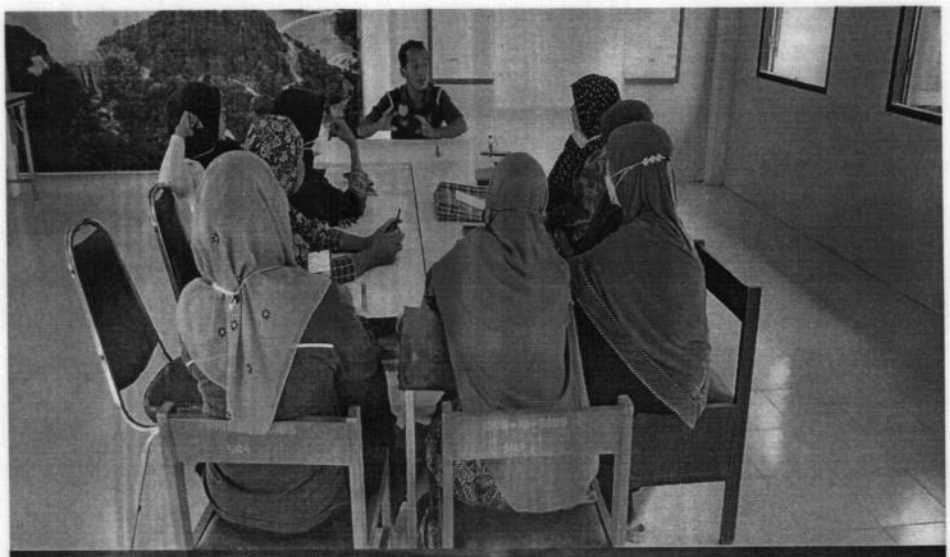

๓. ด้านอื่นๆ พิธีกรรม

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อนางคอตีเยาะ ดอรอแม

๕๔ ม.๑ ต.เขื่อนบางลาง อ.บันังสตา จ.ยะลา ๙๕๑๓๐

ส่งเสริมให้ผู้ที่จะทำการอาบน้ำให้กับศพนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการอาบน้ำมากที่สุด และแน่นอนว่าเขาจะได้ผลบุญอันมหาศาลหากเขาได้กระทำไปเพื่อความโปรดปรานของอัลลอฮ ซุบฮานะฮูวาตะอาลา และต้องปกปิดเรื่องไม่ดีที่น่ารังเกียจเกี่ยวกับตัวศพที่เขาได้สัมผัสและเห็นทั้งหมด ผู้ที่สามารถเข้ามาทำการอาบน้ำให้กับศพได้นั้น คือผู้ที่อาบน้ำให้และผู้ช่วยเท่านั้น และเป็นการไม่สมควรที่จะให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการอาบน้ำให้กับศพ

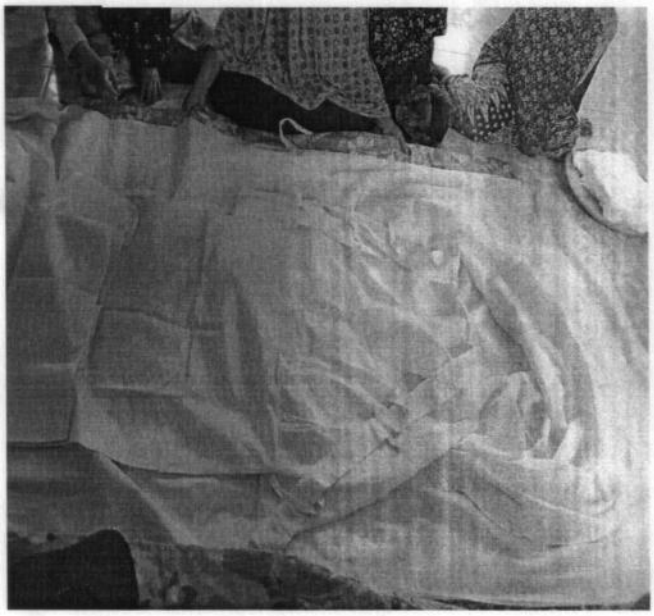

๔.ด้านหัตกรรม

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นางสาวซูซานา สุหลง

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๖-๐๙๑-๗๑๕๐

กระเป๋าหมายถึงสิ่งที่ทำด้วยผ้า ด้วยถุง ด้วยกระดาษเหลือใช้ สำหรับใส่สิ่งของต่างๆ หลายขนาด นอกจากนี้ยังเพื่อความสวยงาม การทำกระเป๋าในที่นี้จะทำจากวัสดุเหลือใช้จากซองของกระดาษ A๔ สามารถทำได้หลายขนาด หลายรูปแบบ สามารถใส่ เอกสาร หรือสิ่งของ ต่างๆได้ แล้วแต่การออกแบบ ของกระเป๋าอันนั้น

๕. ด้านศิลปกรรม

ข้อมูลทั่วไป

นางสาวนัสรีดา โตะลู

เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๒-๘๑๖-๖๖๘๔

วันฮารีรายอ ชาวมุสลิมมักจะร่วมกันสวมใส่เครื่องแต่งกายมลายู เพื่อสืบ สานวัฒนธรรม โดยสุภาพบุรุษจะสวมชุด “ตือโละบลางอ” ซึ่งมีลักษณะเป็นเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว และมีผ้าคาดเอว ลวดลายวิจิตรงดงามเรียกว่า “ผ้าซัมปิน” และสวมหมวกทรงแข็งสีดำเรียกว่า “ซอเกาะ” ส่วนสตรีจะสวม “ชุดกุรง ซึ่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด เทศบาลตำบลเขื่อนบางลาง มีการอบรมสั่งสอน สร้างความเป็นอัตลักษณ์ในพื้นที่ ซึ่ง เป็นศิลปะ การออกแบบของชุดมลายูแต่ละพื้นที่ที่สวยงาม

